

KOMMUNE

Veteranplan for Askøy kommune

Handlingsplan 2025-2030

Vedtatt i Kommunestyret 16.12.2025

KNM Roald Amundsen ved kai i Singapore
Foto Magnus J. Horne / Forsvaret

Innhold

Kommunestyrets vedtak	2
1. Innledning.....	3
1.1. Bakgrunn og formål.....	3
1.2. Mål fra Kommuneplanens samfunnsdel.....	4
1.3. Planprosess og medvirkning.....	4
2. Føringer for planarbeidet.....	5
3. Hva er en veteran og veteranarbeid i kommunen?	5
3.1. Hvem er veteranene våre?	6
3.2. Veteranarbeid	6
4. Tiltak 2025	9

Kommunestyrets vedtak

Følgende ble vedtatt i Kommunestyret den 16. desember 2025 i sak 122/25:

Kommunestyret vedtar Veteranplan for Askøy kommune 2025-2030.

Viser til Veteranplan for Askøy kommune. Ber UTM se på muligheten til å følge opp vedlikehold av minnestøttene på Askøy, særskilt på Strusshamn og Herdla.

1. Innledning

1.1. Bakgrunn og formål

Formålet med Veteranplan for Askøy kommune er å bidra til anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av veteraner og deres familier. Planen er en handlingsplan for å følge opp kommunens samfunnsoppdrag når det gjelder innbyggere som har vært i aktiv tjeneste i forsvaret.

Norge har gjennom flere tiår deltatt i ulike militære operasjoner i krigs- og konfliktområder. Internasjonale forpliktelser og samfunnsutviklingen i verden tilsier at det fortsatt vil være norsk deltakelse i militære operasjoner i tiden som kommer. Det betyr at Askøy har veteraner, kommende veteraner og deres familier.

Askøy sin beliggenhet med nærhet til Haakonvern, som er Sjøforsvarets hovedbase og en av Nord-Europas største maritime militærbaser, betyr at det også vi vil være attraktivt for personer ansatt i Forsvaret å bo på Askøy.

Norge har 60 168 nålevende veteraner¹. Forsvarets veteran tjeneste opplyser at det pr 1. februar 2025 var bosatt 261 veteraner på Askøy. Dette er veteraner fra internasjonale operasjoner som har tjenestegjort fra 1978 og fram til 2025. Forsvaret har ikke like god oversikt over veteraner som tjenestegjør før 1978, og fra annen internasjonal innsats. Det betyr at antallet veteraner i kommuner er noe høyere.

Personer som har tjenestegjort i internasjonale operasjoner har generelt god helse, og klarer seg godt i samfunnet². I forsvaret jobbes det systematisk med utvelgelse, forberedelse av personellet og deres familier, oppfølging under og etter tjeneste. Forsvaret har i tråd med nyere kunnskap også styrket sitt arbeid med forebygging av helseproblem for sitt personell. Året etter hjemkomst følger Forsvaret sitt eget ettårsprogram for oppfølging av veteranene³. Forsvaret overtar likevel ikke det ansvaret kommunen har som leverandør av tjenester til innbyggere. Etter endt tjeneste skal veteraner møtes av kommunale tjenester som er forberedt på, og i stand til å håndtere spesielle utfordringer som veteraner kan møte. Veteraner og personell i aktiv tjeneste har familier som også skal ivaretas i kommunen.

Hva veteraner har vært med på, hvilke erfaringer de har med seg og hvilke reaksjoner de har hatt i ettertid er ikke nødvendigvis kjent for folk flest. I et familieperspektiv er det vanlig å ta i betraktning at per veteran er det cirka ti personer som er berørt. Alle veteraner og deres familier er samfunnsborgere, og trenger å være en del av et fellesskap som støtter og hegner om dem. Et viktig ledd i å sørge for at samfunnet anerkjenner og ivaretar veteranene og deres familier er derfor en kommunal

¹ Kilde: Forsvaret, forsvaret.no og Forsvarets veteran tjeneste (FVT).

² Kilde: Forsvaret, [Slik lager du en veteranplan - Forsvaret](#)

³ Kilde: Forsvaret, [Soldater og ansatte internasjonale operasjoner](#)

veteranplan som beskriver hvorfor dette er viktig og hva samfunnet skal gjøre for å støtte⁴.

1.2. Mål fra Kommuneplanens samfunnsdel

Veteranplanen skal bidra til at Askøy er et godt sted å bo for veteraner og deres familier. Dette er i tråd med hovedmålet for folkehelsearbeidet i Askøy kommune:

«Askøy kommune skal jobbe systematisk og helhetlig for å gi innbyggerne trygghet, god helse og livskvalitet hele livet»
(Kommuneplanens samfunnsdel – Den helsefremmende øyen).

1.3. Planprosess og medvirkning

Formålet med planarbeidet er å sikre at tiltak i planen er oppdatert, i tråd med sentrale føringer, faglige anbefalinger og dagsaktuelle behov for veteranarbeidet. Kunnskapsgrunnlaget i Veteranplanen bygger på:

- Eksisterende plan.
- Tverrfaglig kunnskap i arbeidsgruppen.
- Dialogmøte med representanter for veteraner bosatt i kommunen.
- Innspill fra tjenestene i kommunen.
- Møte med Ressurssenter om vald, traumatisk stress og selvmordsførebygging.
- Møte med representant fra Forsvarets veteran tjeneste (FVT).
- Forsvaret sine informasjonssider om veteranarbeid og veteranplan.
- Regjeringens tiltaksplan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av veteraner (2024-2028)⁵.

Sektor Familie og inkludering har ledet planarbeidet, som har pågått vår og høst 2025. Styringsgruppen for planen har vært SVE (styringsgruppe voksne og eldre) som allerede et etablert tverrfaglig organ med ledere innenfor fagområder planen berører. Styringsgruppe for barn og unge (SBU) har vært involvert i arbeidet med tiltak i planen som særskilt berører barn og unge.

En tverrfaglig arbeidsgruppe har oppdatert kunnskapsgrunnlaget til planen. Arbeidsgruppen har bestått av Kommuneoverlege, Origo Livsmestring, psykisk helse og rus, Nav og Folkehelse. Underveis har arbeidsgruppen drøftet innholdet i planen med andre fagområder i kommunen, som blant annet kommunikasjon, Kultur, idrett og næring. I tillegg er alle tjenestene gitt mulighet til å komme med sine vurderinger til plan og tiltak.

⁴ Kilde: Forsvaret, [Slik lager du en veteranplan - Forsvaret](#)

⁵ [Regjeringens tiltaksplan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av veteraner \(2024-2028\)](#).

Det har også vært møte med Ressurssenter om vald, traumatisk stress og selvmordsforebygging RVTS og Forsvarets veteranjeneste. Sist, men ikke minst har det vært gjennomført et dialogmøte med noen representanter for veteraner bosatt i kommunen.

2. Føringer for planarbeidet

Kommunen skal:

- fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold,
- bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse,
- bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller,
- bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen,
- fremme folkehelse ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.

Dette er krav forankret i lov om folkehelse⁶. Sammen med forebyggingsbestemmelsene i helse- og omsorgstjenesteloven⁷ er folkehelseloven det rettslige grunnlaget for kommunens samordnede innsats for å fremme helse, forebygge sykdom og utjevne sosiale helseforskjeller. I tillegg er det bestemmelser i andre velferdslover, som blant annet Opplæringsloven, Barnehageloven, Psykisk helsevernloven, Barneverntjenesteloven med flere som har formulerte krav til kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid.

Kommunale helse- og omsorgstjenester har et ansvar for å yte tjenester til ansatte i Forsvaret og personell fra internasjonale operasjoner, på lik linje med andre innbyggere.

Regjeringens tiltaksplan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av veteraner (2024-2028) peker på betydningen av veteranarbeidet, og nødvendigheten av tiltak både på nasjonalt nivå, og lokalt i kommunene. Tiltaksplanen har som mål at personellet og deres familier skal gis bedre, mer kunnskapsbasert ivaretagelse og oppfølging før, under og etter tjenesten. Videre er det et mål at veteranene som har behov for oppfølging, enten det er innenfor helsesektoren eller i tilknytning til barns behov i skole og barnehage, skal oppleve et imøtekommende, kompetent og helhetlig hjelpeapparat.

3. Hva er en veteran og veteranarbeid i kommunen?

Forsvaret ønsker at alle som har tjenestegjort for Norge, skal anerkjennes for sin tjeneste og kan kalle seg veteraner. Forsvaret anser derfor alt personell som har tjenestegjort i Forsvaret, som veteraner⁸. Imidlertid har veteranpolitikken historisk

⁶ Kilde: [Lovdata, Lov om folkehelsearbeid kap. 2 § 4.](#)

⁷ Kilde: [Lovdata, Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester kap. 3 § 3-2, 1. ledd.](#)

⁸ Kilde: <https://www.forsvaret.no/veteraner>

hatt som fokus veteraner som har deltatt i internasjonale operasjoner. Dette fordi deltakelse i krig- og konfliktområder kan medføre å måtte ta liv, eller gi sitt eget.

Målgruppen for planen er derfor hovedsakelig veteraner fra internasjonale operasjoner, og veteraner fra annen internasjonal innsats. Familien til veteraner påvirkes av tjenesten, og familieperspektivet styrkes derfor i revisjonen av planen.

3.1. Hvem er veteranene våre?

Veteraner finnes i alle aldre, noen har tjenestegjort i operasjoner som ligger mange år tilbake i tid mens andre kan være svært unge dersom de har vervet seg rett etter førstegangstjeneste. Noen er fortsatt ansatt i forsvaret mens andre har gått ut av forsvaret.

En viktig tilbakemelding fra veteraner er at kommunen må anerkjenne sine veteraner og se på dem som ressurser blant kommunens innbyggere ⁹. Kommunen må derfor ha et positivt og anerkjennende veteransyn. Dette er også av betydning for veteranenes familie, og for dem som fortsatt er i forsvarets tjeneste.

3.2. Veteranarbeid

Når kommunen skal anerkjenne, ivareta og følge opp innbyggere som er veteraner, er det flere perspektiver som bør legges til grunn for dette arbeidet.

Perspektiver i planen	
Folkehelseperspektiv	Et godt nærmiljø fremmer helse – og livskvalitet for alle innbyggere, veteraner og deres familier inkludert. Noe av det viktigste som kan gjøres i en kommune er derfor å legge til rette for utvikling av gode lokalsamfunn. Gode lokalsamfunn lager muligheter for deltakelse i aktiviteter, trygge steder å møtes både ute og inne. Aktivitet og deltakelse gir mål og mening i tilværelsen, og er viktig i et folkehelseperspektiv.

⁹ Møte med lokale veteraner 2. september 2025.

Ressursperspektiv	Veteraner som har deltatt i internasjonale operasjoner har generelt god helse og klarer seg godt i samfunnet. Veteraner har gjort aktive valg der tjeneste for samfunnet og for Norge har vært viktig for dem. Denne holdningen og viljen til tjeneste kan være en ressurs for lokalsamfunn og storsamfunnet. En investering i tilrettelegging for veteraner i frivillighetsarbeid, til deltakelse i organisasjoner og til engasjement i lokalsamfunn kan gi mye tilbake. Veteraner kan være ildsjeler og ressurspersoner i frivillige lag og organisasjoner. I kommunens beredskapsarbeid er samarbeidet med frivillige lag og organisasjoner viktig, og veteraner kan bidra med verdifull kompetanse ved mange typer beredskapshendelser.
Familieperspektiv	Deltakelse i utenlandsoperasjoner er ikke noe som bare berører den tjenestegjørende. I kommunens arbeid med ivaretagelse og oppfølging av veteraner er det derfor viktig at de pårørende ivaretas, og følges opp. Det er også viktig at spesielle behov som pårørende til veteraner kan ha er kjent for kommunale tjenesteytere. «Man kommer langt med å ha litt kjennskap til hva det vil si å ha tjenestegjort» (innspill gitt i møte med representant fra Forsvarets veteran tjeneste (FVT).
Kommunalt tjenesteperspektiv	Sykdom eller plager som kan knyttes til tjenestegjøring, må fanges opp og gis et tilbud gjennom de ordinære helsetjenestene. Barnehage og skole møter barn som har foreldre som tjenestegjør i internasjonale operasjoner. Barna kan ha belastninger som identifiseres og følges opp i barnehage, skole og skolehelsetjenesten. Alder og sykdom kan føre til at motstandsdyktigheten mot traumatiske inntrykk blir redusert, og dette kan få konsekvenser for oppfølging fra hjemmetjenester eller på sykehjem. For de enkelte tjenester er det derfor nødvendig at slike sykdommer, plager og belastninger er kjent, slik at det kan fanges opp, og håndteres enten lokalt eller henvises til riktig tjenestenivå. Dette forutsetter at noe kunnskap om belastninger og symptomer som kan følge av tjenestegjøring er tilgjengelig for ansatte i tjenestene.
Helhetsperspektiv	Deltakelse i internasjonale operasjoner innebærer en risiko for å bli utsatt for traumatiske belastninger og inntrykk. Slike opplevelser kan gi helsebelastninger, selv om Forsvaret har selektert og forberedt sitt personell på beste måte. Helsemessige plager etter traumatiske belastninger rammer tilfeldig. Dette gjelder både fysiske plager etter skader man får i tjeneste og psykiske plager som oppstår under eller etter tjenesten. Denne risikoen har deltakere i internasjonale operasjoner båret på vegne av oss alle. Håndtering og oppfølging av både fysiske og psykiske skader etter tjeneste bør reflektere takknemlighet og forståelse for tilfeldighetenes spill i hvem som får slike skader.

Foto: Stig Ryland / Askøy kommune

4. Tiltak 2025

Forsvaret anbefaler på sine ressursider om veteranplaner å la tiltak struktureres etter rollen tiltaket har som anerkjennende, ivaretakende eller oppfølgende.

Anerkjennende tiltak skal øke bevisstheten i samfunnet om hva veteraner har vært med på, hvilke erfaringer de har med seg og hvilke reaksjoner de kan ha i etterkant. Anerkjennende tiltak signaliserer også for veteraner at lokalsamfunn og kommune har respekt for det arbeidet og det offeret som veteranene har gitt i Forsvarets tjeneste.

Ivaretakende tiltak har som mål å beskytte tjenestegjørende personell før, under og etter tjeneste. Ivaretakende tiltak skal også ivareta familien rundt veteraner.

Oppfølgende tiltak er i større grad rettet mot enkeltpersoner for å møte deres konkrete behov, enten det er snakk om veteraner eller familiemedlemmer.

Forsvaret anbefaler å begrense antall tiltak slik at det er mulig å følge dem opp i praksis. Dette er tatt hensyn til i planen. Videre er det et premiss at tiltak er bærekraftige og gjennomførbare uavhengig av kommunens ressursituasjon.

Tiltakene som skal følges opp i kommende planperiode er satt opp i tabell under.

Tiltaksoversikt					
Anerkjennelse					
	Tiltak	Periode	Ansvar	Ressursbehov	Gevinst
1	Markere viktige merkedager herunder: - Frigjøringsdagen 8. mai. - FN dagen: - Lokale veteraner kan være en ressurs for skoler og barnehager. - FN flagget heises på rådhuset. - Sosial markering på ettermiddag/kveld.	Årlig	Ordfører og kultur, idrett og næring.	Innen rammen.	Anerkjennelse for veteraner. Opplæring for barn og unge, demokrati og historie.
2	Ta vare på lokale minnesmerker.	Ved behov	Eiendom i samarbeid med kultur, idrett og næring.	Konkrete kostnader pr minnesmerke må vurderes i den årlige budsjett- og økonomiplanprosessen.	Økt forståelse for historiske hendelser.
3	Invitere veteraner spesielt til ulike arrangement som skjer i kommunens regi.	Løpende	Kultur, idrett og næring.	Innen rammen.	Anerkjennelse for veteraner.

					Økt forståelse blant andre innbyggere.
4	Legge til rette for at lokale veteraner kan benytte kommunale lokaler til å møtes.	Løpende	Eiendom og kultur, idrett og næring.	Innen rammen.	Anerkjennelse for veteraner.
Ivaretakelse					
	Tiltak	Periode	Ansvar	Ressursbehov	Gevinst
5	Videreutvikle ordningen med kommunal veterankontakt. Organisatorisk plassering, funksjon, rolle og oppgaver. Veterankontakten må ha god dialog med ressurspersoner i øvrige tjenester i kommunen.	2026	Sektorsjef familie og inkludering og sektorsjef kultur, idrett og næring.	Innen rammen.	Ivaretakelse av veteraner.
6	Ha oppdatert informasjon tilgjengelig på kommunens nettside.	Høst 2025 Årlig	Kommunikasjon savdelingen i samarbeid med veterankontakt.	Innen rammen.	Økt mulighet til «Hjelp til selvhjelp».
7	Sørge for utvikling og opprettholde nødvendig kompetanse i kommunen gjennom veterankontakt, ressurspersoner og ved å ta i bruk digitale ressurser utviklet av RVTS og Forsvaret sitt kompetansemiljø og veteran tjeneste.	Årlig	Sektorledere: Skole, barnehage, kultur, idrett og næring, familie og inkludering, helse- og omsorg, samfunn og beredskap.	Innen rammen.	Ivaretakelse av veteraner.
8	Legge til grunn et familieperspektiv i kommunalt veteranarbeid. Når barn i barnehage eller elever i skolen er pårørende til veteraner kan barnehage og skole å kontakte helsesykepleier for hjelp. Helsesykepleiere har kompetanse på, og har oppfølging av barn som pårørende. De har også årlig undervisning til skolens personale om barn som pårørende.	Pågående	Sektorledere: Skole, barnehage, kultur, idrett og næring, familie og inkludering, helse- og omsorg, samfunn og beredskap.	Innen rammen.	Ivaretakelse av veteraner.

Oppfølging					
	Tiltak	Periode	Ansvar	Ressursbehov	Gevinst
9	Veteraner med behov for oppfølging skal få tilbud om tiltak og tjenester fra de ordinære helse- og velferdstjenestene i kommunen.	Pågående	Familie og inkludering, helse- og omsorg, samfunn og beredskap.	Innen rammen.	God oppfølging av veteraner.
10	Sette i gang et arbeid for å utvikle systematisk kommunikasjon med forsvaret. Når Forsvaret kjenner til at veteraner trenger ekstra oppfølging, kan kommunale tjenester ha nytte av informasjon om dette. Der veteraner får midlertidig oppfølging av Forsvarets egne ressurser, bør denne koordineres med kommunal oppfølging.	2026-2027	Kommune-overlege	Innen rammen.	Bedre oversikt og tidlig innsats for å forebygge alvorlig sykdom.